

MŰSZAKI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÖNYVEK
A TÁNCICS KÖNYVKIADÓ 1960. ÉVI TERVÉBEN.

A Táncsics Könyvkiadó mint a magyar szakszervezetek kiadványvállalata egyik fő feladatának tekinti, hogy kiadványaival: minden ipari témakört felölelő műszaki és ismeretterjesztő könyvek megjelentetésével segítse második öt éves tervünk maradéktalan megvalósítását.

Ennek a gondolatnak a jegyében született meg, és öltött immár végleges formát az 1960. évi kiadási terv is, amelynek jelentős része a nagyüzemi munkás olvasóközönség számára írt, közérdeklődésre számot tartó több népszerű szakkönyv. E kiadványok célja elsősorban a szakmunkásképzés és továbbképzés elősegítése, az ujitómozgalom és az iskolai politechnikai oktatás támogatása a végül - de nem utolsósorban - az ipari munkavédelem fejlesztése, tudományos és tapasztalati alapon nyugvó szerveződésének irányítása.

Az év folyamán megjelenő műszaki könyvek közül megemlítjük Kovács János: "Villamos gépek tekercselése" c. könyvét, amely összefoglalja a szükséges elektrotechnikai alapismereteket, kitér a motorok tekercseléséhez használt anyagokra, majd részletesen leírja az egyen- és váltakozó áramú gépek szerkezeti megoldásait, azok tekercselésének módját. Szemléltető, gyakorlati példákon keresztül ismerteti meg az olvasóval a forgórészek védőburkolatának készítését, a tekercselés impregnálását, vizsgálatát és ellenőrzését, valamint a tekercs-számitás módozatait. A könyv régóta fennálló hiányt pótol, erről a témáról eddig még nem jelent meg alapfokú szakkönyv. A szerző szakmai és gyakorlati példákat közöl, jól bevált munkafogásokat mutat be, és a munka elvégzéséhez feltétlenül szükséges elméleti számítások ismertetése mellett 162 ábrával teszi érdekessé, könnyen érthetővé, ugyanakkor azonban színvonalassá is a könyvet.

Bánhegyi Gyula: "Vasipari művezetők zsebkönyve" című írása a gépipari művezetők mindennapi munkájához szükséges tudnivalókat: műszaki adatokat, számításokat, táblázatokat, munkajogi és munkavédelmi szabályokat, rendeleteket foglalja össze, és rendszerezi jól áttekinthető formában. Ez a közép fokú szakkönyv jó szolgálatokat tesz nemcsak a fiatal művezetőknek és a magukat továbbképezni akaró szakmunkásoknak, hanem a már nagy gyakorlattal, sok tapasztalattal rendelkező művezetőknek is.

Harmadik kiadásban jelenik meg az idén az Ohmacht-Sárközi féle "Műszaki táblázatok". Az új kiadást a szerzett ta-

pasztalatok alapján átdolgozták; most új adatokkal, táblázatokkal kiegészítve, jelentősen bővített tartalommal kapják kézhez az olvasók, az ipar műszaki dolgozói.

Surányi Endre: "Autós vizsgakönyv"-e a gépjárművezető tanfolyamok teljes tananyagát tartalmazza. Foglalkozik a gépkocsi fő szerkezeti részeivel: a motorral, a sebességváltóval, a differenciálművel és magával a karosszériával, ismerteti a nagyobb számban forgalomban levő gépkocsi-típusokat, azok rendeltetését és legmegfelelőbb alkalmazási területét. Kitér a gazdaságos üzemeltetéssel és a karbantartással kapcsolatos tudnivalókra is. Alapos részletességgel tárgyalja a gépkocsivezető vizsga műszaki kérdéseit, és kimerítő, pontos választ ad minden számba vehető kérdésre.

A szakmai ismeretek bővítését és elmélyítését illetően jelentős segítséget nyújtanak a különböző iparágak dolgozóinak a már előkészítés alatt álló alap- és középfoku műszaki könyvek. Az olvasók bizonyára örömmel fogadják az olyan kiadványokat, mint például a "Kőművesek zsebkönyve", a "Beton-szakt munkások kézikönyve" vagy a "Televíziószerelő szakmai ismeretek" c. könyvek. Íróik azt a célt tűzték maguk elé, hogy a szerelési és javítási munkákat végző h iradástechnikai dolgozókkal megismertessék a hazai gyártmányu televíziós vevőkészülékek szerkezetét, a gyakrabban előforduló hibaforrásokat, a hibák megkeresésének és kijavításának gyakorlati módszereit.

Kérettségizett szakt munkásoknak és kezdő technikusoknak szolgál segítségül Bacskai-Bod: "Műszaki matematika" című könyve. A példák, magyarázatok, számolási, ill. számítási megoldások mind az iparból valók, és szoros összefüggésben állnak a termeléssel, gyártási szakkérdésekkel.

Jónéhány munkavédelmi szakkönyv is napvilágot lát 1960 végéig. A "Szemvédelem" az ultraibolya és infravörös sugarak elleni védekezés, hosszas, elmélyült tudományos kutatómunka eredményeit és megállapításait foglalja össze. Ismerteti a hegesztők, kohászok, az edzőkemencék mellett és a meleg hengerművekben dolgozók védőszemüvegével szemben támasztott követelményeket, és részletesen foglalkozik a szemvédelmi előírások betartásának ellenőrzésére kidolgozott mérési módszerek elméletével és ezek gyakorlati alkalmazásával.

Az érintésvédelem talán leghathatósabb módszere a törpefeszültség alkalmazása. A törpefeszültség értékének pontos meghatározása alapján lehetővé válik ennek az elvileg teljes biztonságot nyújtó munkavédelmi eljárásnak számos új területre való kiterjesztése. A "Törpefeszültség" ismerteti a villamos áram élettani hatását, rávilágít az alacsony feszültségek alkalmazásának gazdasági előnyeire, és leírja a törpefeszültség alkalmazásához szükséges készülékeket, szerelvényeket.

Új kiadásban jelenik meg az idén a "Munkavédelmi műszaki zsebkönyv" első kötete, és még az év folyamán eljut az olvasókhoz a már előkészítés alatt álló második kötet is. Az első

kötet inkább általános szempontok alapján tárgyalja az ipari munkavédelem problémáit: tájékoztat és utmutatást ad az üzem belső elrendezésével kapcsolatos kérdéseket illetően, számos szellőzés- és világítástechnikai megoldás mellett ismerteti a feldolgozásra váró és a már megmunkált anyagok, munkadarabok tárolásának és szállításának bevált módszereit stb.

A "Munkavédelmi műszaki zsebkönyv" második kötete, gazdag ábraanyaggal ellátva jelenik meg, amely főképpen a gép-
ipar biztonságtechnikai előírásait és szabályait foglalja össze. A könyv kétségtelenül jelentős segítséget nyújt a legtöbb iparág munkavédelmi szakembereinek, e téren felelős beosztásban működő dolgozóknak.

Hirsch Lajos: "Az üzemek mesterséges szellőztetése" című könyve ismert meteorológiai tényezőkből, valamint a levegő szennyeződésének munkaegészségügyi hatásaiból kiindulva ismerteti a zárt helyiségek általános és helyi szellőztetésének gyakorlati megvalósítását, a szellőzőberendezések méretezésének módszerét. Külön fejezet foglalkozik a szellőzőberendezések szerkezeti elemeivel és az üzemeltetéssel kapcsolatos ellenőrző mérési eljárásokkal.

A KIS TECHNIKUS KÖNYVTÁRA sorozatban az ifjú olvasók, a modellező és politechnikai szakkörök javaslatai alapján összeállított mintegy tíz kötet jut el az év folyamán a könyvesboltokba. Ezek az immár többéves multu, nagy népszerűségnek örvendő könyvecskék ezidén elsősorban a politechnikai oktatást, a politechnikai szakkörök munkáját támogatják. Néhány kötet címe: "A kis fényképész," "Tranzisztoros készülékek," "A kis lakatos," "Modell-távírányítás," "A kis könyvkötő," "Háztartási gépek karbantartása". Új kiadásban jelenik meg az "Elektromos modellvasut" és a "Készítsünk magnetofont". Kiemelkedő helyet foglal majd el a sorozatban Öveges József írása, a "Tanulmányos fizikai kísérletek" és Dr.Kulin György könyve, "A kis csillagász távcsöve."

A kiadó tervbe vette egy olyan átfogó, a politechnikai képzés alapjait és módszerét ismertető mű kiadását is, amely gyakorlati kézikönyvként szolgálna alsó és magasabb fokon a politechnikai oktatók számára.

Számos szépirodalmi mű és utleírás mellett népszerű ismeretterjesztő könyvekkel is jelentkezik a Táncsics Kiadó. A könyvhétén kerül forgalomba Botond-Bolics György: "Korunk csodái" című írása, amelyben a szerző a rádióban elhangzott és a televízión bemutatott előadásait gyűjtötte össze, és dolgozta fel azzal a céllal, hogy színesen elbeszélő formában, többszáz fényképpel és rajzzal illusztrálva ismertesse a XX-ik század nagy technikai találmányait, a korszakalkotó felfedezéseket és a várható fejlődés útját. A könyv azokhoz szól, akik nemcsak éppen tudomásul veszik, ami körülöttük történik, hanem legalább lényegében ismerni és érteni akarják a tudomány és technika vívmányait.

Népszerűen, könnyed elbeszélő készséggel megírt és bizonyára sok-sok olvasót érdeklő könyvnek ígérkezik Horváth Ár-

pád: "Csillagnézők" c. műve. A csillagászat a legősibb tudomány, gyökere évezredekre nyúlik vissza. Horváth Árpád nyomon követi a szerte ágazó szálat, és miközben ezeket a szálat gombolyítja, sokkal többet nyújt az olvasónak, mint egyszerű csillagászat-történeti ismereteket: az események időrendiségén és összefüggésén keresztül feltárja a mai fizikai világkép kialakulásához, a haladó szellemű szemlélethez vezető utat.

Dr. Botond György

X-X-X-X-X-X